

V červenci nádrže v povodí Moravy pomohly řekám už 20 mil. m³ vody

20.7.2023 - | Povodí Moravy

Vranovská přehrada nadlepšila v červenci průtok v Dyji o 5,3 mil. m³ vody

Nízké úhrny srážek, vysoké teploty a v důsledku toho rostoucí nároky vegetace na spotřebu vody, to vše jsou faktory, které způsobují nízké průtoky v řekách. Průměrné průtoky ve vodních tocích v povodí Moravy se pohybují pouze mezi 5 a 50 %. Situace je výrazně lepší na vodních tocích, které vodohospodáři dotují vodou z vodních nádrží.

Od června na našem území dochází k silnému prohlubování srážkového deficitu, který činí již 70 mm. Téměř třetina měrných profilů dosahuje na hodnoty sucha. Většina toků v dílčím povodí Moravy má vodnosti mezi 1 a 30 % červencového průměru. Při takto nízkých hodnotách a vysokých teplotách řeky nedokážou plně zajišťovat biologické a ekologické funkce, nemají dostatečný průtok k nařazení vypouštěných odpadních vod, dochází k rychlému prohrátí vodního sloupce. Hrozí úhyny ryb v důsledku vysoké koncentrace znečištění a kyslíkových deficitů. Průtoky v dílčím povodí Dyje díky vodě ze soustavy vodních nádrží dosahují lepších hodnot a pohybují se mezi 5 a 50 %.

Vodohospodáři proto situaci zachraňují manipulacemi na některých přehradách. Jen za červenec vodohospodáři nadlepšili průtoky v řekách 20 mil. m³ vody z vodních nádrží, přičemž za celý červen to bylo dalších 15 mil. m³ vody. *„My jsme už v předchozích letech přijali řadu opatření, která se promítají i do letošního suchého roku. Pravidelně komunikujeme s odběrateli vody a naši dispečeri řídí manipulace na vodních nádržích dle aktuální situace a potřeby na zásobování vodou. Současně zajišťují pod vodními nádržemi dostatečné průtoky, které zajišťují všechny funkce říčního ekosystému a dostatečné nařazení vypouštěných odpadních vod. Naprostá většina vodních nádrží teď pomáhá řekám tím, že do nich pouštíme více vody, než kolik do nádrží přitéká,“* vysvětluje význam vodních nádrží v období sucha generální ředitel Povodí Moravy, s. p. Václav Gargulák.

Například novomlýnské nádrže v průběhu července vypustili do Dyje o 6,4 mil. m³ více vody, než činil přítok do nádrží. Vranov v tomto měsíci nadlepšil průtok v Dyji o 5,3 mil. m³ vody, Dalešice zlepšily vodní bilanci v Jihlavě o 2,8 mil. m³ a Vír dotoval Svratku 2,1 mil. m³ vody. Pro srovnání vodárenský odběr ze všech nádrží ve správě Povodí Moravy činí v součtu 2,5 mil. m³ vody měsíčně.

Nedostatek vody pro odběry z vodních nádrží či pod vodními nádržemi však zatím nehrozí. Zásobní prostory nádrží jsou v druhé polovině července plné či téměř plné. Zásoby vodohospodáři vytvořili v první třetině roku, který byl srážkově nadprůměrný. Naplněnosti zásobních prostor se proto pohybují od 69 do 100 %. Nižší naplněnosti zásobních prostorů mají pouze nádrže Letovice (58 %) z důvodu probíhající rekonstrukce a Znojmo (14 %) z důvodu opravy. *„Nádrže mají dostatečně zaplněné zásobní prostory. Vodárenské i další povolené odběry z našich nádrží jsou v současné době plně zabezpečeny. Dle našich výpočtů předpokládáme, že zvládneme pokrývat všechny potřeby v letošním roce i při naplnění černých scénářů sucha,“* uklidňuje Gargulák.

Situace v letošním roce přibližně odpovídá jednomu z nejsušších let posledního desetiletí, kterým byl rok 2018. Tomu ovšem předcházely další mimořádně suché roky, v tomto je letošní situace odlišná. *„V průběhu suchého roku 2018 nádrže dotovaly toky celkovým objemem 107 mil. m³ vody. I v takto mimořádně suchém roce ale vodní nádrže bez selhání zásobovaly obyvatele, zemědělství, průmysl ale zejména řeky dostatečným množstvím vody,“* popisuje Gargulák.

Povodí Moravy dlouhodobě realizuje řadu opatření pro posílení míry akumulace povrchových vod ve vodních zdrojích. Vedle mimořádných manipulací na vodních nádržích připravuje výstavbu vodní nádrže Vlachovice ve Zlínském kraji, usiluje o navýšení objemu zadržené vody v novomlýnských nádržích o 9 mil m³ a provedl také rekonstrukci přivaděčů do vodárenské nádrže Hubenov. Současně s opatřeními na vodních nádržích realizuje státní podnik také rozsáhlá přírodě blízká opatření na vodních tocích, která přispívají k zadržení vody v krajině. Příkladem je napojení odstavených ramen Dyje, renaturace Moravy nad Olomoucí, revitalizace Bečvy, revitalizace Baštýnského a Knínického potoka či revitalizace Trkmanky u Velkých Pavlovic.

Nadlepšený průtok v Dyji z vodní nádrže Vranov:

Neovlivněné vodní toky (toky, které není možné nadlepšovat vodou z vodní nádrže) vypadají na mnoha místech jako Bystřice v Olomouci:

A takto to vypadá na přítoku do vodní nádrže Horní Bečva:

Průtok ve Svratce vodohospodáři nadlepšují z vodní nádrže Víř, která zajišťuje také odběr vody pro vodárny:

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/v-cervenci-nadrze-v-povodi-moravy-pomohly-rekam-uz-20-mil-m3-vody>